

Sygn. akt IV U 400/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Kowalska-Kulik

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Ciągło

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 6 marca 2018 roku znak:(...)

w sprawie J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę pomostową

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. G. emeryturę pomostową od dnia 8 marca 2018 roku;

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. na rzecz J. G. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 400/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 października 2018 roku

Decyzją z dnia 6 marca 2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., w oparciu o art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664), odmówił J. G. emerytury pomostowej. Uzasadniając decyzję organ rentowy wskazał, że wyżej wymieniony nie udowodnił okresu pracy w warunkach szczególnych wynoszącego co najmniej 15 lat oraz nie osiągnął wieku 60 lat (co nastąpi 8 marca 2018 r.). Organ rentowy wskazał, iż J. G. wykazał staż ubezpieczeniowy w wymiarze 43 lat, 8 miesięcy i 16 dni oraz staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy, 11 dni.

Od powyższej decyzji odwołał się J. G., wnosząc o przyznanie mu emerytury pomostowej, przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnionego przez ZUS okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w R. w okresie od 1 sierpnia 1977 r. do 24 października 1980 r. Podniósł nadto, iż wiek emerytalny osiągnął w dniu 8 marca 2018 r., tj.

w dwa dni po wydaniu przez ZUS decyzji; na dzień złożenia odwołanie spełnił warunek osiągnięcia odpowiedniego wieku emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy, podnosząc argumentację, której użył w zaskarżonej decyzji, wniósł o oddalenie odwołania stwierdzając, iż odwołujący nie udowodnił wymaganych przepisami prawnymi 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy wskazał, iż uznał za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący 14 lat, 8 miesięcy i 11 dni w okresach:

- od 6 listopada 1980 r. do 31 grudnia 1983 r. na stanowisku elektromontera w (...) Oddział (...) w K.;

- od 1 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku elektromontera w (...) sp. z o.o. w T.;

- od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. na stanowisku elektromontera w (...) sp. z o.o. w T.;

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że J. G., ur. (...), legitymuje się stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 43 lat, 8 miesięcy i 16 dni oraz stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy, 11 dni (z wyłączeniem okresów pobierania zasiłków chorobowych) w okresach: od 6 listopada 1980 r. do 31 grudnia 1983 r. na stanowisku elektromontera w (...) Oddział (...) w K., od 1 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku elektromontera w (...) sp. z o.o. w T. i od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. na stanowisku elektromontera w (...) sp. z o.o. w T.. Wniosek o przyznanie emerytury pomostowej odwołujący złożył w dniu 15 lutego 2018 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. G. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w R. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 1 września 1975 roku do dnia 31 lipca 1977 roku jako uczeń elektromonter, a następnie od dnia 1 sierpnia 1977 roku do dnia 24 października 1980 roku – na stanowisku elektromontera. W Przedsiębiorstwie (...) w R. zajmował się układaniem kabli w wykopach - montowaniem instalacji elektrycznej zasilającej zakład metalurgiczny w M.. Odwołujący wykonywał powyższe prace ręcznie przy użyciu łopaty i kilofa. W wykopach układano kable o średnicach około 10 cm. Wykopy były wykonywane na głębokość do 1 metra - kilofem i łopatą - było to wykonywane przy przeszkodach, natomiast w pozostałych miejscach wykopy wykonywane były przy pomocy koparki. W rowach układano kable od stacji do rozdzielni głównej w zakładzie metalurgicznym. Na terenie zakładu kable te układano kanałami przeznaczonymi do założenia instalacji. Kable te obejmowały wiązkę trzech żył, łącznie było ich dwanaście. Pod kable i na kable nakładany był piasek oraz dodatkowo na kable kładziona była cegła. Długość tych kabli łącznie wynosiła 45 km. Sporadycznie, z innymi pracownikami, odwołujący był delegowany do usuwania awarii na terenie innych zakładów (...). Odwołujący pracował w M. do czasu, gdy rozpoczął odbywanie zasadniczej służby wojskowej tj. do 25 października 1978 roku. Po powrocie z wojska w 1980 roku odwołujący rozwiązał stosunek pracy. Świadek Z. S. i L. G. pracowali wspólnie z odwołującym w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku elektromontera.

dowód: świadectwo pracy k. 7, wypis z książeczki wojskowej k. 8 akt ZUS dot. kapitału początkowego, świadectwa k. 43-45, zeznania świadka Z. S. nagranie od 00:10:12 min k. 51, L. G. nagranie od 00:31:58 min k. 52, zeznania odwołującego J. G. nagranie od 00:46:10 min k. 52

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy oraz w aktach osobowych odwołującego, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł również swoje ustalenia na zeznaniach świadków Z. S. i L. G., a także odwołującego się J. G., uznając je za wiarygodne, spójne, logiczne. Świadkowie szczegółowo wskazali na czym polegał charakter pracy odwołującego. Brak jest, w ocenie Sądu, jakichkolwiek podstaw do podważenia wiarygodności ich zeznań. Zeznania odwołującego w pełni korelowały z twierdzeniami świadków.

Pozostałe okoliczności sprawy uznał Sąd za bezsporne, bowiem nie były one kwestionowane przez strony. Również dokumenty przedstawione na stwierdzenie powyższych okoliczności zostały ocenione jako w pełni wiarygodne i prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 cyt. ustawy - prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Z kolei prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (art. 3 ust. 4 cyt. ustawy). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (art. 3 ust. 5 cyt. ustawy). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 3 ust. 7 cyt. ustawy).

W myśl art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1 (prawo do emerytury), za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ust. 4 tego przepisu, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepisy te to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku

emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.83 Nr 8 poz. 43 ze zm.). Wyszczególnienie prac uznawanych za wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zawierają wykazy A i B stanowiące załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z wykazem A, dział II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uważa się osoby wykonujące prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie, eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych.

W przedmiotowej sprawie do okoliczności bezspornych należało, że odwołujący się legitymuje się stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 43 lat, 8 miesięcy i 16 dni oraz stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy, 11 dni. Organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych zaliczył okresy zatrudnienia: od 6 listopada 1980 r. do 31 grudnia 1983 r., od 1 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. i od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – na stanowisku elektromontera. Ten ostatni okres to prace o szczególnym charakterze (załącznik nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, poz. 17). Odwołujący nie pozostaje w zatrudnieniu z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy.

Organ rentowy nie kwestionował większości przesłanek do przyznania odwołującemu się emerytury pomostowej, poza wskazaną w art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych (sporne było zatem, czy odwołujący legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze) oraz przesłanką ukończenia wieku emerytalnego 60 lat.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe w sposób nie budzący wątpliwości wykazało, że odwołujący J. G. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w R. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie 1 sierpnia 1977 roku do dnia 25 października 1978 r. roku (do rozpoczęcia służby wojskowej) – na stanowisku elektromontera przy montażu urządzeń elektroenergetycznych. Praca ta

wymieniona została w wykazie A, dział II cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ten okres zatrudnienia w połączeniu z uznanymi przez organ rentowy okresami dają odwołującemu ponad 15-letni okres pracy wskazanej w art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odnośnie nie ukończenia przez odwołującego wieku emerytalnego na dzień wydania zaskarżonej decyzji stwierdzić należy, iż – co do zasady - Sąd powinien oceniać legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. O nim bowiem organ rentowy orzeka decyzją, której zgodność z prawem pod względem formalnym oraz merytorycznym bada i ocenia sąd. Jeżeli jednak sąd ustali, że jedyną przyczyną odmowy przyznania emerytury lub renty ustala po wydaniu zaskarżonej decyzji, jest władny wydać wyrok przyznający świadczenie z datą spełnienia się wszystkich przesłanek koniecznych do nabycia prawa do tego świadczenia. Ustalenia stanowiące faktyczną podstawę rozstrzygnięcia zawartego w takim wyroku muszą jednak dotyczyć okoliczności pewnych. Tylko w takich razach dopuszczalne jest swego rodzaju skrócenie procedury przez eliminację ponownego postępowania przed organem rentowym z nowego wniosku o świadczenie niewątpliwie należne. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAP 1995, nr 5, poz. 181). Odwołujący ukończył wiek emerytalny 8 marca 2018 r., tj. w dwa dni po wydaniu zaskarżonej decyzji. Na dzień wydania wyroku przez Sąd spełnił zatem tę przesłankę do przyznania emerytury.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd przyjął, że J. G. spełnił wszystkie przesłanki do przyznania emerytury pomostowej i w związku z tym - na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - oraz powołanych wyżej przepisów prawa materialnego, przyznał odwołującemu się emeryturę pomostową od 8 marca 2018 r.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 98 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265, t.j.).